

ČITATELJI! Prosimó, pogledjte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. V teh časih splošno povišanja cen, potrebuje sodelovanje. Skušajte plačati vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1979.

Vol. 126.

(Telephone: CHelsea 3-1242)

NEW YORK, THURSDAY, JULY 1, 1943. — ČETRTEK, 1. JULIJA, 1943.

NA NEKAJ VEČ KOT
na dan dobiva...
2c 'GLAS NARODA'
PO POŠTI NARAVNOST NA DOM
(Klasični sobotni, nedeljski in granatni)
ČITAJTE, KAR VAS ZANIMA

VOLUME LI. — LETNIK LI.

KO BO JESENSKO LISTJE PADALO...

Angleški ministrski predsednik Winston Churchill je včeraj v starodavni dvorani Guildhall v Londonu rekel, da zavezniki pripravljajo za osiše mnogo hujše vdarce na kopnem, na morju in v zraku od vzhoda, juga in zapada, tako da bo prišlo do brezpogojne predaje, kot sta v Casablanci sklenila predsednik Roosevelt in Churchill. Samo brezpogojna predaja je cena za mir, je rekel Churchill.

"V Sredozemlju in tudi drugod se bodo pričeli veliki boji, še predno bo padlo jesensko listje," je rekel Churchill. Takoj pa je dodal, da priprave za pomorski prevoz čet vzhajajo več mesecev časa.

Posebno obširno je govoril o angleški in ameriški zračni ofenzivi, ki je z vsakim dnem večja, in o ruski zračni sili, ki se bo v kratkem pridružila angleški in ameriški zračni sili v skupnem napadu na osiše.

S posebnim zadovoljstvom, je rekel Churchill, da je že bila pred dvema mesecema dobljena velika zmaga na kopnem, ko je bilo vjetih 350.000 Nemcev in Italijanov in zaplenjene so bile velikanske zaloge vojnega materiala.

Churchill je bil zelo oprezen v svojih besedah, da ne bi dal sovražniku kakšnega migljaja, kaj se bo pričel veliki vpad v osiške dežele. Nekateri, ki so ga slišali, pa so mnenja, da bo prišel vpad iz Afrike.

Rekel pa je tudi, da se bodo pričele velike operacije tudi "drugje", s čemur je najbrže mislil na zapadno Evropo in Rusijo.

Se nikdar ni bil Churchill tako samozavesten glede potopljanja osiških podmornic, kot ravno sedaj. Samo v maju je bilo potopljenih najmanj 30 podmornic in v juniju je bila komaj potopljena kaka zavezniška ladja na severnem Atlantiku in junij je za zavezniške najboljše mesec, kar se tiče prekomorskega prevažanja. Zavezniške izgube so sedaj v lajdjelnih v Združenih državah in v Angliji desetkrat nadomeščene.

In sedaj, ko so nemške podmornice skoro popolnoma pregnane z Atlantika, angleški in ameriški aeroplani preganjajo nemško zračno silo izpod neba ter nosijo srdito vojno v osrčje Nemčije in Italije. Porušnje je skoro popolnoma uničeno, je rekel in ko bodo Amerikanci poslali še več aeroplanov, ne bo pred njimi, verno nobeno nemško in italijansko industrijsko središče, pa naj se nahaja še tako daleč v notranosti dežele.

V prvih šestih mesecih letošnjega leta so samo angleški aeroplani vrgli na nemško ozemlje 35-krat toliko bomb, kot pa so nemški aeroplani vrgli na Anglijo.

Churchill pa ni govoril samo o vojni v Evropi, temveč je povelil precej časa tudi vojni na Pacifiku ter rekel, da bodo Združene države in Anglija, ko boste enkrat poraženi Nemčija in Italija, poslale vse svoje bojne ladje proti Japonski in se bodo borile tudi več let, če bo treba, dokler Japonska ne bo "vgrizla v zemljo."

Churchill je zopet potrdil, da Združeni narodi ne bodo zadovoljni z nobeno manjšo stvarjo kot brezpogojno predajo Nemčije, Italije in Japonske.

Po vojni pa Združeni narodi svojega zmagovitega orožja ne bodo omadeževali z nedolovnim masševanjem, temveč bo-

POGLAVITNE TOČKE, S KATERIH BI MOGLI ZAVEZNICI VPASTI V HITLERJEVO TRDNJAVO V EVROPI

MacArthur v ofenzivi

Armada in mornarica pod poveljstvom generala Douglasa MacArthura sta pričeli dolgo pričakovano ofenzivo proti Japoncem na južnem in jugozapadnem Pacifiku.

Ameriška armada se je izkrcala na Rendova otoku sredi Salomonovih otokov in pričakovati je srditih bojev, ki se pa še niso pričeli.

Japonsko zračno oporišče v Mundi na otoku New Georgia se nahaja samo pet milj od Rendove, ki je z gostimi gozdi poraščen otok.

Poročilo MacArthurjevega glavnega stana omenja to ofenzivo samo na kratko in niti ne omenja, ako so Japonci kaj branili izkrcanje na otok. Uradni krogi v Washingtonu pa pričakujejo, da se bodo pričeli zelo vroči boji, ako se še niso pričeli, kajti Japonci imajo vseokoli zelo močne postojanke.

Martinique se hoče podati

Radio postaja na francoskem otoku Martinique v Windward otočju severno od Južne Amerike, je sinoči naznanila, da je visoki komisar otoka admiral Georges Robert prosil Združene države, da pošljejo polno-močnega odposlanca, da se z njim pogodi za predajo. Radij, poročilo pravi, da se hoče admiral Robert odpovedati vladi v Vichyju in otok predati zaveznikom, da prepreči prelivanje krvi.

PREGANJANJE SLOV. DUHOVNOSTI

"Neue Berne Nachrichten" objavljajo v svoji številki od 29. maja memorandum konference nemških škofov:

"V okupirani Jugoslaviji je položaj vere ravno tako slab, kot na Poljskem. Skoro vsi slovenski duhovniki iz Gorenjske se nahajajo v koncentracijskih taboriških. Vse imetje, ki je pripadalo dne 10. julija 1941 cerkveni oblasti, je konfiscirano. Slovenci, globoko religiozni narod, so s tem silno prizadeti. — JIC.

do vstvarili svet, v katerem bo človeška družina živel v svobodi in sreči.

PROIZVODNJA VOJNE OPREME NARAŠČA

War Production Board chairman Donald M. Nelson je poročal pred kratkim, da je bilo v aprilu, ki šteje le 30 dni, izdelanega za 7 odstotkov več orožja kot v marcu, ki ima 31 dni. V isti dobi je dejal, je narasel izdelek orožja za letalstvo za 8 odstotkov, orožje za vojsko 4 odstotke, ladje in čolne in vojsko za 3 odstotke, tovarne ladje za 11 odstotkov, a različno drugo orožje za 11 odstotkov.

WPB prevzel kontrolo nad papirno kašo

Washington, 29. jun. — WPB ali Urad za vojno produkcijo je danes prevzel kontrolo nad vsako papirno kašo ter je izdal odredbo, ki določa, da ne smejo dobiti izdelovalci papirja nobene naročila brez tozadevnega dovoljenja.

WPB je izjavil, da zahteva po papirju se je z vojno tako povečala, da je potrebno pričeti s hranjenjem istega in s tem zagotoviti zadostno produkcijo vseh vrst papirja za civilne in vojaške potrebe.

Nova odredba zadeva izdelovanje vseh vrst papirja, vključno s časnikiškimi.

BERLIN BO IZPRAZNJEN

Po privatnih potih je iz Berlina v Stockholm prišlo poročilo, ki pravi, da bodo jeseni odšli iz Berlina vse žene z otroci, kajti nemške oblasti so prišle do prepričanja, da bo sedaj, ko postajajo noči vedno daljše, zavezniško zračno bombardiranje vedno hujše. Oblasti so uredile že vse potrebno, da se bo prebivalstvo kar najhitreje moglo izseliti.

Kako zelo so bili porušeni razni kraji v Poruhruju, je razvidno iz poročila nemškega oboroževalnega ministra Alberta Speera, ki si je ogledal porušene kraje ter je po svoji vniti sporočil, da se ne bi izplačalo nanovo sezidati Wuppertala, kajti 464 kvadratnih milj, kolikor je merilo mesto, je en sam kup razvalin. Ubilih je bilo najmanj 6000 prebivalcev, ki jih je bombardiranje zalotilo ponoči v postelji; 16.000 pa jih je bilo več ali manj poškodovanih.

NOVA POSTAVA ZA DOHODNINSKI DAVEK

Z današnjim dnem je stopila v veljavo nova, tako imenovana "pay-as-you-go" davčna postava, po kateri je vsakemu Amerikancu, ki se preživlja z delom, od njegove tedenske ali mesečne plače odtegnjen gotovi znesek za dohodninski davek.

Od svojega zaslužka vsakdo lahko odtegne za sebe na teden \$12, za ženo \$12 in \$6 za vsakega otroka izpod 18 let ter \$6 za vsako staro ali oslabele osebo, ki je od njega popolnoma odvisna; od preostalega zneska pa odhrzi delodajalec za davek 20%.

Združene države so prvič pričele pobirati dohodninski davek pred 30 leti, sploščka po manjših odstotkih, ki pa so naraščali od leta do leta, tako da znašajo sedaj 20 odstotkov.

KUPUJTE UNITED STATES WAR SAVINGS BONDS in STAMPS

5. "ofenziva uničenja" proti jugosl. guerilcem

New York. — United Nations Information Office poroča v svoji rubriki 'vojna v ozadju sovražne fronte' naslednje:

"Nemci nadaljujejo z vsemi svojimi silami svojo peto 'ofenzivo uničenja' proti jugoslovanskim guerilcem v jugovzhodni Bosni in Črni gori; poleg že prej navzočih nemških, italijanskih, ustaških in bolgarskih čet, so Nemci vrgli v to ofenzivo še tri sveže nemške divizije.

"Jugoslovanski uradni krogi poročajo, da so jugoslovanski guerilci začeli takoj napadati okupatorjeve čete v drugih predelih jugoslovanskega ozemlja, v cilju, da zmanjšajo pritisk na one skupine, ki se upirajo nemškim četam v jugovzhodni Bosni in Črni gori.

"Nedavno so napadli prav v bližini Zagreba letališče, katero so stražili hrvaški domobranci — 120 mož pod poveljstvom šestih častnikov. Guerilci so uničili dve letali in 30 letal nosačev brez motorja; uplenili so dva tovorna avtomobila, do vrha natrpana z orožjem in municijo. Precej hrvaških vojakov se je pridružil guerilcem — pobegnili so z njimi v gore.

"Poškodbe na železniških linijah so prisilile 'državnega komisarja za varnost na železnicah', da prepove nasejati sončnice in druge visoke rastline v bližini 50 metrov od tratične važne železniške proge Osijek—Vinkovci. Na drugih, manj važnih progah v bližini Osjeka in nekaterih drugih mest, je ta razdajla zmanjšana na 20 metrov. Bolgari trde, da so v teku zadnjih bojev ujeli enega angleškega častnika, dvojico avstralskih vojakov in pet 'srbskih upornikov'.

"Bolgari so močno udeleženi v teh bojih proti Jugoslovancem — Nemci so odlikovali trojico bolgarskih vojakov z železnim križem." — JIC.

Veliko bombardiranje Livorna v Italiji

Nad 100 letelih trdnjav je letelo tisoč milj čez Sredozemsko morje in so bombardirale Livorno, 200 milj severno od Rima. Livorno je tretje največje italijansko pristanišče in obenem zelo važna mornariška luka, ki pa je danes v plemenih in razvalinah.

Italijansko poročilo pravi, da je bila v mestu povzročena zelo velika škoda in da je bilo ubitih 175 oseb, 300 pa ranjenih. Nobena letelca trdnjava ni bila izgubljena.

Bombniki z Malte pa so včeraj bombardirali Licato in Comiso na južni Siciliji.

Dragocena ura ...

Bartlesville, Okla. — Neka ženska tukaj je prinesla na pošto zavojček ter vprašala poštnega uradnika, naj ji ga zavaruje za \$50. Mož je malo debelo pogledal, ker je bil zavojček majhen, a ženska mu je brž pojasnila, da zavoj vsebuje zdaj redko dragoceno — budilko!

Iz Slovenije

Jugoslav Information Center

Izpred vojaškega sodišča v Ljubljani

(Iz "Jutra", z dne 31. marca 1943 v izvirnem besedilu.)

"Vojaško vojno sodišče Vrhovnega poveljstva Oboroženih sil Slovenija-Dalmacija, odsek Ljubljana, je izreklo naslednjo sodbo v zadevi proti:

Šublju Josipu, pok. Franca in Jančar Ane, rojenemu v Št. Pavlu 2. 11. 1898, bivajočemu v Zadvoru št. 15, delaven, v zaporu;

Šublju Josipu, sinu Franca in Ane Podraž, rojenemu v Št. Pavlu (Dobrunje) 19. III. 1923 in tam bivajočemu, v zaporu;

Porenti Valentinu, pok. Antona in Marije Židan, rojenemu v Slapah (Dev. Marija v Polju) 14. II. 1909 in tam bivajočemu, bivšemu železničarju, v zaporu;

Obtoženi so bili: Prvi: a) prevratne združbe ... ker je v Zadvoru v nedoločenem času od 17. februarja 1943 sodeloval pri združbi, naperjeni za nasilni prevrat političnega, gospodarskega in družabnega reda v državi;

b) pripadništva oborožene krdele ... ker je v okolišnih Zadvoru in Št. Pavlu od 11. oktobra 1942 do 3. januarja 1943 sodeloval pri oboroženem krdelu, ustanovljenem z namenom izvrševanja zločinov proti javnosti države;

c) nedovoljene posesti orožja in streliva ... ker je v istih okoliščinah posedoval puško s

pripadajočim strelivom brez dovoljenja merodajne oblasti. d) zapustitve dela ... ker se je 11. oktobra 1942 v Vevčah odstranil s svojega dela v papirnici brez dovoljenja za več kakor pet dni

Drugi in tretji: a) zločina po členu 4. Ducejeve naredbe, ter dodatkov iz členov 1. Ducejeve naredbe ... ker sta v času pred 17. februarjem 1943 sodelovala pri združbi, naperjeni za nasilni prevrat političnega in družabnega reda v državi;

b) zločina po čl. 16. Ducejeve naredbe ... ker sta od junija do oktobra 1942 sodelovala pri oboroženem krdelu, ustanovljenem z namenom izvrševanja zločinov proti varnosti države;

c) zločina po čl. 2 Ducejeve naredbe ... ker sta v istih krajevnih in časovnih okoliščinah brez dovoljenja posedovala vojaško orožje in strelivo.

Iz teh razlogov je sodišče spoznalo Šublja Josipa pok. Franca, Šublja Josipa, sina Franca in Porento Valetina za krive pripisanih jim zločinov in jih obsojilo na skupno kazensko do smrtne ječe s posledicami zakona, na plačilo razpravnih stroškov in pristojbine za sodbo.

Odredilo je, da se pričnjoča sodba objavi v izveščku v listu "Jutro" v Ljubljani.

Ljubljana, 22. marca 1943. XXI.

Papež imel dolg razgovor z angleškim poslanikom

London, 28. jun. — Nemški radio je podal vest iz Rima, v kateri je rečeno, da je imel papež Pij več kot eno uro dolg razgovor s poslanikom angleške vlade v Vatikanu, Sir Francis Osbornom.

Nepotrjene vesti so se tudi glasile, da so prišli v Rim trije nemški škofje, da se pogovore s sv. očetom. To se je smatralo za ponovno mirovne tipalke, ker gotovo je, da se bo Nemčija poslužila v stiski še marsičesa, da bi se izmazala kolikor mogoče brez bolečin in posledic, ki jih zasluži, iz te vojne.

Italijanske skrbi

Časniška agencija Reuter poroča iz Zuericha:

Italijansko časopisje govori le malo o Nemčiji, mnogo pa piše o Madžarski, Rumuniji in Hrvaški. Italija je očitno v velikih skrbih radi svojih 20 divizij, ki se nahajajo na Balkanu in so v nevarnosti, da jim zavezniška mornarica prekine zvezo z Italijo preko Jadranskega morja; italijanske čete na Balkanu bi bile v tem slučaju resno ogrožene od guerilskih sil.

Prazno letalo ubilo štiri otroke in ranilo več ljudi

Huntington Beach, Cal., 28. jun. — Štirje otroci so danes tukaj podlegli poškodbam, ki so jih dobili, ko je nenadno tresčilo na obalo, kjer so se solčili kopalci, vojaško letalo P38, v katerem pa ni bilo nobenega letalca ali pilota.

Letalo je padlo na obrežje iz visokega osem tisoč čevljev in goreč gasolin je lil iz njega na prestrašene kopalec, ki so skušali bežati na vse strani, da bi se ognili poškodb. Ker pa je bilo na obrežnem pesku, kamor je padlo letalo, kakih dvajset tisoč ljudi, je bilo nemogoče pravočasno preprečiti smrtno nesrečo. Goreči kosi letala so namreč padli spod neba na razne kraje kopališča in to je povzročilo zmedo in histerijo. Pilot letala se je rešil s padalom.

Grški partizani razstrelili most pri Thessaly

Moskovski radio je poročal, da so grški partizani razstrelili železniški most pri Thessaly in v nekem drugem kraju pa so razbili vlak, ki je vozil osiške čete. Večje število nemških vojakov je bilo ubitih.

(JIC.)

Dopisov brez podpisa in oznake ne prejemamo. Dopis na desni strani števila naj bo v našem uradu najkasneje v sredo zjeto.

Vesti iz slovenskih naselbin

Dopis se nam vedno dobrodolet, kar nam omogoča vse naše čitatelje in se s njimi naši rojaki tako ročno med seboj pogovarjati.

LEP USPEH PRIREDITVE SANS-A V SHEBOYGAN

Prireditve ameriškega slovenskega združenja, ki se je vršila dne 29. maja v Fluder-nikov dvorani, je na naše največje veselje izpustila izborni vseh ozirih. Jaz kot predsednik tega združenja in tudi pripravljatelj odbora celoga programa se najlepše zahvalimo vsem, kateri ste nam šli na roko in na en ali drug način nam pripomogli k tako velikemu uspehu. Pokazali ste, da se zavdate, da je sedaj tisti čas, da se poskušamo vsake priroke, ki se nam nudi, da prispevamo svojo malenkostno vso, katera bo pomagala olajšati gorje našim ubogim trpinom v stari domovini.

Udeležba je bila nepričakovano velika, dvorana je bila polna, vsi sedeži so bili zasedeni in veliko jih je moralo stati, ker ni bilo sedežev. Ker so bile vstopnine samo po 25 centov, in se še od vsake vstopnice odbije davek 3 cente, je preostanek čez \$100.00, kateri bo poslan na pravo mesto.

Da smo prišli do te vsote, je pa največja zasluga našega ženskega kluba, katerega članice so že delj časa poprej razprodajale srečke v ta namen za dobitek, kateri je bil izrežban na prireditvi.

Program je bil lep in obsejen; trajal je okrog tri ure, in občinstvo ga je ves čas zadovoljno in mirno zasledovalo. Na programu so bile poleg igre raznovrstne pevske in druge točke, govori, godba in deklamacije.

Prireditve sta se udeležila tudi častita gospoda naše slovenske cerkve, župnik Rev. L. Koren in Rev. Leroy Dierbeck.

Naš gospod gospod župnik Rev. Koren je v približno pol ure trajajočem govoru orisal trpljenje naših rojakov v Sloveniji, kako je naš narod tepan in preganjan, kakšna kričica se mu godi povdarjal je, da bodimo pripravljene, ko pri de čas, da bomo lahko pomagali.

Vsi navzoči smo jih z zanimanjem poslušali. Tudi g. po-

možni kaplan Rev. Leroy Dierbeck, je v kratkem in zanimivem govoru izjavil, kako narod trpi po celem svetu in da jako potrebuje vsake naše pomoči, zato jih prav lepo vesel, ko vidijo, da je tolika udeležba, kadar gre za pomoč narodu.

Torej najlepša zahvala našim častitim gospodom Rev. Louisu Korenu in Rev. Leroy Dierbecku za njih lepe besede.

Ponovno se zahvalim vsem igralcem in igralkam za njihov trud in poštenost, posebej no ker so svoje vloge tako izvrstno izvedli.

Najlepša zahvala gre gospej Stanki Franci, kakor tudi celemu njenemu pevskemu zboru pri tako lepem sodelovanju in ker so žrtvovali čas in nas razveselili s tako lepimi pesmimi.

Tudi pevci in pevke od združenja zaslužijo prav lepo priznanje, kakor tudi njih učiteljica, gospodična Olga Plesetz. Njih nastop je bil prav zanimiv posebej je, ker so bili vsi enako oblečeni v slovenski narodni noči.

Prisrčna hvala vsem drugim pevskim skupinam, ki so tako lepo nastopile eden za drugim in pelev vsakovrstne slovenske in tudi par angleških pesmi. Prav zanimivo smo jih poslušali tako da smo ob času na vse druge težave pozabili. Rada bi se vsakemu posebej zahvalila, pa to je nemogoče, ker bi vzelo preveliko prostora v listu. Izborni so tudi igrala dekleta na piano, violino in harmoniko.

Vsa čast Mrs. F. Milostnik, ki je deklamirala "Bodočnost Slovanov" tako izvrstno in lepo. Posebno zanimiva in obsejna žalostna in jako velikega pomena je bila deklamacija, ki so jo deklamirale 4 male deklice v slovenskih narodnih nošah v počast mamicam. — Tudi na očete nismo pozabili; dva mala fanta v vojaški uniformi sta v kratkih besedah deklamirala očetom, kako oče, gospodar družine trpi in dela za svojo družino.

POZIV SLOVENSKIM DRUŠTVOM

Združena Slovenska Društva v New Yorku obdružujejo seje vsak prvi petek v mesecu v Slovenskem Domu v Brooklynu.

Če vaše društvo še ni pridruženo, pridružite se!

Čast vsem slovenskim starišem, ki svoje otroke tako lepo učijo in vzgajajo v tako lepem slovenskem duhu.

Ob koncu programa, ko smo videli, da je tako lepa udeležba, smo poskusili, da prodamo nekaj vojnih bonдов. In res na naše veselje so navzoči kupili za \$2,150.00 vojnih bon-dov. Tukaj se vidi, da so Sheboyganski Slovenci dobri in so pripravljeni pomagati, kjer bo treba.

Mary Fale, preds. ASZ, Sheboygan, Wis.

SLOVENSKI SHOD V PITTSBURGHU

Dne 4. julija ob pol. 8. zvečer bo v Slovenskem narodnem domu na 57. ulici v Pittsburghu, Pa. veliki shod. Vstopnina 50 centov. Na shod kliče vse Slovence in Slovence v Pittsburghu in okolici podružnica Slovensko-ameriškega narodnega sveta. Glavni govornik bo Janko Rogelj, podpredsednik slovenske sekcije JPO, mož poštenjak, Slovenec z dušo in telesom, zvest državljani naše velike Unije.

Namen shoda je, prvič, predložiti pittsburghskim Slovincem silno važnost SANSa za bodočnost našega naroda v domovini; drugič, izraz popolne solidarnosti in zvestobe pittsburghskih Slovencev do ustave Zdr. državi in do dela v svrhu znane; tretjič, poglabitev našega občutja s storo, na križ pribito domovino, torej navdušenje za JPO v slovenski sekciji.

Slovenci smo malotičilen narod, in tudi v Pittsburghu nas ni bogve kaj. Zato je potrebno, da vsak Slovenec in vsa ka Slovenka se odzove temu klicu in pride na shod.

Zastaviti moramo vse svoje sile, ako hočemo, da nas bo svet upošteval. Kadar nas kliče SANS, mora biti vsak na svojem mestu. Kdor hoče živeti, mora imeti voljo do življenja, in to voljo mora pred svetom pokazati. Toda kdo izmed odločujočih ve za mali slovenski narod, za njegove potrebe? Komu od takih je znana Ljubljana ali naše narodne meje? Kitajska mesta in meje so jim bolj znane, ker Kitajska že s svojo velikino kliče na se pozor. Mi Slovenci, moramo torej vsi na plan, kadar imamo priliko za svoj narod nekaj dobrega storiti, in, če pridemo vsi, nas ne bo dovelj. Vsak od nas mora nekaj prispevati za nubo v starem kraju, šele na ta način se bo nekaj zbralo; ne dovolj, vendar nekaj.

Hrat, sestra, ali je tvoj in moj narod toliko vreden, da prideš na shod? Ali je Ameriška toliko vredna, da ji javno izrečeš zvestobo? — Brat in sestra, ali imate dovolj občutja, ali je trpljenje tvojega in mojega naroda vredno, da im od-pomagaš vsaj z nekaj centi? Bomo videli! Na vprašanja boš odgovoril s svojo prisotnostjo ali odsotnostjo.

M. K.

SESTNAJSTLETNI VETERAN

Napisal IVAN MALI

Šestnajstletni Clifford Wherley je res nesrečen fant — stek-li so mu uniforme armade Zdr. državi, odpustili so ga, poslali so ga domov in ga zopet obk-leli v civilno obleko, njemu, ki je po dveletni vojaški službi že veterani — kljub svojim 16 letom.

Clifford Wherley je Ameri-kanec, kakor "ham and eggs". Doma je iz Elwood, Ill., in bor-bene narave. Pravi, da je bila vedno njegova želja, da postane topničar v letalstvu. Mladi Wherley je za svoje leta zelo dobro razvit. Meri 5 čevljev 5, a težak je 155 funtov. Ni mu bilo posebno težko, da si pri-priše 18 let, ko je pred dvemi leti še pred Pearl Harborjem sklenil, da pojde k vojakom. Wherlejeva rodbina ni ve-dela, da je sin odšel v vojsko, dokler jim tega ni povedal. Pu-stili so ga, ker so mislili, da bo ostal v Združenih državah, da bo v dobrih rokah, dobro vezban in da bo imel mnogo zdrave zabave.

Pred par meseci pa jim je začel pošiljati pisma od on-stran morja. Poročal je o ob-zorju nad Tunizijo, Pantallero, Sicilijo in Sardinijo, polnem protiletalskih granat. Pravil je o razburjivih zračnih bojih z nemškimi in italijanskimi le-talci. To so bile stvari, katerih njegovi domači niso mogli prenesti. Stopili so torej takoj v zvezo z War departmentom, javili njegovo resnično sta-rost in zahtevali, da ga vojska pošlje zopet domov.

Vojni department je brzo za-čel raziskavati stvar in dognal kar sledi:

Mladi Clifford Wherley se je bil prijavil v vojaško službo in odšel na nabor 4 leta prej, ne-go je dosegel zakonito mini-malno starost od 18 let. V voj-ski je potem s pridnostjo in marljivostjo napredoval od na-vadnega vojaka do mesta štab-nega sergenta v Army Air Corps. V nežni starosti 16 let-nega mladeniča, je bil tako po-stal že zares vojak, hud in iz-kručen borec.

Mladi Clifford Wherley je dozdaj že nakopičil 100 ur pri-sotnosti v zračnih bojih. Od-likovan je bil za svoje zasluge in manj nego štirikrat — ude-ležen se je 21 vojnih poletov nad ozemlji, katera so bila v rokah sovražnika. Vse to je brez dvoma velika stvar in iz-reden uspeh za komaj 16 let-nega dečka.

Vojni department je poslal njegovemu poveljujočemu čast-niku takoj uradno pismo za "takojšnjo akcijo" ter je odlo-žil, da je treba Clifford Wher-leja takoj odpustiti iz vojaške službe in ga brez odloga po-slati domov. To povelje je bilo prečitano naglas vsej kompani-j.

Ji, ki je morala pred čitanjem tega povelja stati pozorno v vrstah, kakor na paradi.

"Tako sem bil divji in iz se-šja ga domov in ga zopet obk-lebe, da nisem niti poslušal kaj li v civilno obleko, njemu, ki je po dveletni vojaški službi že veterani — kljub svojim 16 letom.

"Toda bilo je sijajno, mnogo sem imel veselja in zabave, ki-ravno je bila služba včasih tr-da in naporna. Poleg tega pa je ta posel tudi precej huda preizkušnja za živce.

"Šel sem v vojsko, ker se mi je zaželelo razburljivih dogod-kov in sem mislil, da jih bom tam našel. Prijavil sem se čisto iz svoje lastne volje. Svoje prave starosti pa jim seveda nisem mogel povedati, ker je bilo jasno, da me ne bi spreje-li. Moji starši o vsej tej stvari ni-so imeli nobenega pojma, do-klér nisem bil sprejet in potr-jeval, a potem mi niso hoteli po-kvariti veselja, ker so mislili, da bom ostal na ozemlju Zdru-ženih držav.

"Moja želja je bila vedno, da postanem topničar. Do-mišljeval sem si, da je to naj-lepši posel v zračnih silah — saj sem tudi vedel, da bom v tej službi naletel na najbolj razburljive dogodke, ki jih je mogoče doživeti."

Od Wherlejevih 21 vojnih poletov, jih je doživel 18 nad Tunizijo, kjer je bilo ostraže polno nemških letal in kjer so bile eksplozije granat, proti-letalske artilerije tako goste, da bi jih včasih zamenjal za oblak.

Enkrat je bil tudi v nepo-sredni smrtni nevarnosti — ko granate je pretrgal njegov sto-pi in je prebil široko luknjo v njegov naslonjač komaj frak-cija inča od njegovega ušesa.

Wherley nosi zračno kolajno s tremi vejicami hrastovega lista; to odlikovanje je dobil zaradi velikega števila svojih poletov. Njegov pilot, kapitan George E. Terhorst iz Terre Haute, Ind., smatra, da je mladi Wherley "jako zmogel in spreten topničar."

"V nevarnih situacijah se ta-ko dobro obnaša kakor mnogi starejši vojaki," je rekel ime-novani kapitan. "Prav nerad ga izgubim."

Naš nekdanji topničar je bil vstopil v armado v Peoria, Ill. in je bil dodeljen najprej tabo-ru v Scott Field, Ill., kjer je bil vezban kot novinec. Pozne-je je bil prideljen eskadri bom-barderjev, nastanjeni v South Carolina; od tam je bil lani po-letni poslan na Angleško, odko-der je po invaziji meseca no-vembra odšel v Severno Afri-ko. Njegova eskadra je prvič stopila v akcijo na bojišču 30. decembra 1942.

Zdaj, ko ga vojska noče več v svojih vrstah, si želi Wherley dobiti posla v eni od tovarn, ki izdelujejo vojaško opremo, Z veseljem bi hotel delati v to-varni Glen L. Martin Co., ki izdeluje tako zvane Marauder letala, v katerem je prej vršil svojo službo.

TRAGIČNA SMRT URED-NIKA

Louis Rožman, urednik Gla-sa SDZ (glasilo Slovenske Do-brodne Zveze) je 17. junija o polnoči prišel z dela v tovar-ni, v kateri je delal sedem dni v tednu, nato je sedel k pisal-nemu stolu, napisal uvodnik za prihodnjo številko Glasa, na-kanj je utihnil njegov stroj. Ker ga ni bilo dolgo nič slišati, ga je šla njegova žena iskat, pre-gledala je vse etanovanje in ga je končno našla v kleti obeše-nega z jermenom na tramu. Žena je kasneje povedala, da

je bil Louis silno utrujen zara-di prenapornega dela v tovar-ni in doma pri listu, poleg te-ga je bil v večnih skrbeh zara-di svojega brata Rudolfa, ki je menda — ali je bil — vojaški letalec v Mihaelovičevi vojski v Jugoslaviji in od katerega ni že dve leti in pol prejel nbe-nega glasu. Star je bil 43 let in v Ameriko je prišel šele pred nekaj leti. Poleg žene zapušta sina in brata v ameri-ški armadi.

ALI VESTE?

Vi lahko začnete kupovati Vojne Hranilne Bonde s tem, da kupujete znamke za le 10 centov. Vojni Hranilni Bondi so najvarnejša vrsta prihran-kov na svetu.

JUGOSLOVANSKI POMOŽNI ODBOR V AMERIKI SLOVENSKA SEKCIJA

Glavni uradniki:

Predsednik: Vincent Culpkar, 2659 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill. SNFJ
Podpredsednik: Josephine Erjavec, 527 N. Chicago St., Joliet, Ill. SNFJ
Tajnik: Joseph Zalar, 851 N. Chicago St., Joliet, Illinois KANJ
Blagajnik: Leo Jurjovec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Illinois SZS
Nadzorniki: John Gornik, 6403 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio SZS
John Ermac, 739 W. National Ave., Milwaukee, Wis. SPDS
Frank J. Wedic, 901 Line Street, Joliet, Illinois DND
Josephine Zakrabski, 1609 Corolla Ave., Cleveland, Ohio RS
Charles Benevol, 16007 Holmes Ave., Cleveland, Ohio SMZ
Direktor publicitete: Janko N. Rogelj, 6208 Schade Ave., Cleveland, O. AHZ

LOKALNI ODBORI JPO, SS.

Lokalni odbor št. 1, Joliet, Ill.
Predsednik: Jos. Zalar, 351-3 N. Chi-cago St., tajnik: John Adamich, 1120 Highland Ave. in blaginjak: Louis Ko-merli, 754 N. Hickory St.
Lokalni odbor št. 2, Cleveland, Ohio.
Predsednik: John Pollock, 6407 St. Clair Ave.; tajnik: Frank Turck, 6117 St. Clair Ave. in blaginjak: Joseph Okora, 1096 East 68 Street.
Lokalni odbor št. 3, Chisholm, Minn.
Predsednik: Frank Kne, 415-3rd St., N. W.; tajnika: Margaret Janerich, 505 5th Street, N. W. in blaginjak: John Lammuth, 26-3rd Street, N. W.
Lokalni odbor št. 4, Sheboygan, Wis.
Predsednik: Marie Prislana, 1034 Dillingham Ave.; tajnika: Johanna Mohar, 1138 Dillingham Ave. in bla-gajnik: Martin Jelenc, 1027 S. 8th St.
Lokalni odbor št. 5, Milwaukee, Wis.
Predsednik: John Oblak, 215 W. Wal-ker St.; tajnik: Rev. D. M. Setnicar, 1210 So. 61st St. in blaginjak: Rev. Anton Schiffer, 828 W. Mineral St.
Lokalni odbor št. 6, Ely, Minn.
Predsednik: Anton Zbisaik, AFU Building; tajnik: Ivan Tuzpelt, Ely, Minn. in blaginjak: Louis Champs, Sr., Ely, Minn.
Lokalni odbor št. 7, St. Louis, Mo.
Predsednik: Geo. Kovacevic, 2003 S. Jefferson St.; tajnik: Eusebio Ruiz, 401 E. Marceau St. in blaginjak: John Marušić, 2751 Park Ave.
Lokalni odbor št. 8, Chicago, Ill.
Predsednik: Anton Krupenc, 1686 W. 21st Place; tajnik: John Gottlieb, 1845 West Cermak Rd. in blaginjak: Leo Jurjovec, Sr., 1840 W. 22nd Place.
Lokalni odbor št. 9, Waukegan, Ill.
Predsednik: Anton Kobal, 1015 Com-monwealth Ave., North Chicago, Ill.; tajnik: Joseph Zore, 1045 Wadsworth Ave., North Chicago, Ill. in blaginjak: Frank Nagode, 912 McAllister St., Waukegan, Ill.
Lokalni odbor št. 10, Lloydell, Pa.
Predsednik: Joseph Matičić; tajnik: Joseph Arhar, P. O. Box 139, in bla-gajnik: John Jerab.
Lokalni odbor št. 11, Butte, Mont.
Predsednik: Charles Propp, 1144 East Second St.; tajnik: Ignacij Oravec, 2029 Walnut St. in blaginjak: Charles Lowman, 301 East Park St.
Lokalni odbor št. 12, Pittsburgh, Pa.
Predsednik: F. J. Kress, 218 - 57th St.; tajnik: John Deenan in blagin-jak: Nick Porša.
Lokalni odbor št. 13, Farrell, Pa.
Predsednik: Frank Kramer, P. O. Box 241; tajnika: Frances Gorenc, 825 Cedar Ave., Sharon, Pa. in blaginjak: Joseph Garm, Sr., 887 Cedar Ave., Sha-ron, Pa.
Lokalni odbor št. 14, Lorain, Ohio.
Predsednik: Miss Mary E. Potentnik, 1711 East 26th St.; tajnika: Matilda Ostanek, 1848 East 34th St. in blagin-jak: Hermilna Zortz.
Lokalni odbor št. 15, Clinton, Ind.
Predsednik: Anton Jare, RR 2; taj-nik: Frank Bregar, 1139 Anderson St. in blaginjak: Frank Prašnikar, RR 2.
Lokalni odbor št. 16, Salida, Colo.
Predsednik: Frank Usak RFD 72; taj-nika: Katherine Drobnik, 421 East 2nd St. in blaginjak: Louis Skull, RT Box 180.
Lokalni odbor št. 17, Rock Sprge, Wyo.
Predsednik: Anton Starman, 1216 - 18th St.; tajnik: Joseph Gosar, 417 Tiadel in blaginjak: John Jenko, Jr., 1118 Clark St.
Lokalni odbor št. 18, Barabaton, Ohio.
Predsednik: Joseph Ležman, 190 - 22nd St., N. W.; tajnika: Josephine Porok, 20-16th St., N. W. in blaginjak: Louis Arko, 1222 W. Wooster Rd.
Lokalni odbor št. 19, Aspen, Colo.
Predsednik: John Lovshin, Box 293, Aspen, Colo.

Lokalni odbor št. 20, Pueblo, Colo.
Predsednik: John Germ, 817 E. C St.; tajnik: Frank Pecharik, 1232 Elmer Ave in blaginjak: Fr. Bradja, R. 1, Box 2.

Lokalni odbor št. 21, Denver, Colo.
Predsednik: Anthony Jermaj, 4325 Wa-shington St.; tajnik: Frank Okerec, 4750 Pearl St. in blaginjak: George Pavlakovich, 4573 Pearl St.

Lokalni odbor št. 22, La Salle, Ill.
Predsednik: Leo Zevnik, Lincoln Ave.; tajnik: Frank Koblicek, Garfield Ave. in blaginjak: Emma Shimkus, 717 5th Street.

Lokalni odbor št. 23, Johnstown, Pa.
Predsednik: Andrew Vidrich, 708 For-est Ave.; tajnik: John Langerhans, Jr., 516 Linden Ave. in blaginjak: ob-em.

Lokalni odbor št. 24, Trinidad, Colo.
Predsednik: Math Karchel, 1011 Lin-cola Ave.; tajnik: John Lipce, P. O. Box 26, Bon Carbo, Colo. in blaginjak: Frank Tomazlin, 1502 Linden Ave.

Lokalni odbor št. 25, Claridge, Pa.
Predsednik: John Korca, E. D. 1, Ex-port, Pa.; tajnik: Anton Zornik, Box 202, Hermine, Pa.; in blaginjak: Alex-ander Skerit, Export, Pa.

Lokalni odbor št. 26, Indianapolis, Ind.
Predsednik: Louis Zeldarski, 938 N. Ketcham St.; tajnika: Jennie Gerlach, 718 N. Holmes Ave. in blaginjak: Anton Hren, 928 N. Haugh Street.

Lokalni odbor št. 27, Strabane, Pa.
Predsednik: John Bevec, Box 16, Stra-bane, Pa.; tajnik: John Bole, Box 138, Strabane, Pa.; in blaginjak: John Troha, Strabane, Pa.

Lokalni odbor št. 28, E. Helena, Mont.
Predsednik: Louis Smith, P. O. Box 371; tajnik in blaginjak: Joseph M. Sasek, P. O. Box 351.

Lokalni odbor št. 29, Bridgeport — Boydsville, Ohio.
Predsednik: Joseph Smoj, E. P. D. 1 Box 7, Bridgeport, Ohio; tajnik in blaginjak: John Vitex, Box 848, Barton, Ohio.

Lokalni odbor št. 30, San Francisco, Calif.
Predsednik: Andrew Leksan, 549 Rhode Island St.; tajnik: Joseph Fabian, 584 Utah St., in blaginjak: Valentine La-harnar, 702 San Bruno Ave.

Lokalni odbor št. 31, Everett, Minn.
Predsednik: Jacob Setulnik, Box 150; tajnik: John Hahjan, 610 Douglas Ave. in blaginjak: John Pauchnik, 757 Summit St.

Lokalni odbor št. 32, So. Chicago, Ill.
Predsednik: Frank Koscic, 9738 Avenue J; tajnik: Louis Kosele, 9842 Ewing Ave. in blaginjak: Jacob Brjavan, 10121 Ave. M.

Lokalni odbor št. 33, N. Bradock, Pa.
Predsednik: Nikola Pavlakovich, 1813 Brinton Ave.; tajnik: Anton Rednak, 1719 Poplar Way, in blaginjak: Fran-ces Marthaus, 1015 Briddock Avenue.

Lokalni odbor št. 34, Detroit, Mich. —
Predsednik: Mathew Urban, 12023 Whitcomb; tajnika: Katherine Kraiser, 17838 Hawthorne Ave. in blaginjak: Anton Cedilnik, 1221 Nevada.

Lokalni odbor št. 35, Cleveland, Ohio. —
(Okrogle Collinwood.) Predsednik: Joseph Terbilan, 14707 Hale Ave.; tajnik: Joseph Durn, 15005 Waterloo Rd. in blaginjak: John Leskovac, 946 East 250 St., Euclid, Ohio.

Lokalni odbor št. 36, Girard, Ohio. —
Predsednik: Anton Kild, 16 East Lucius Ave., Youngstown, Ohio; taj-nik Resek, 167 Trumbull Ave., Girard, Ohio; in John Royan, 82 Smithson St., Girard, Ohio.

Lokalni odbor št. 37, Cleveland, Ohio. —
(West Park okrožje.) Predsednik: Ivana Zalar, 11920 Longwood Ave.; tajnika: Cecila Brodnik, 4592 West 120th St.; in blaginjak: Jo-sephine Birjak, 13101 Crossburn Ave.

44-LETNO PREISKUŠNJO

IMA

AMERIŠKA BRATSKA ZVEZA

:: AMERICAN FRATERNAL UNION ::

ELY, MINNESOTA

KI IMA

25,000 ČLANOV IN TRI MILJONE

DOLARJEV PREMOŽENJA

Organizacija je zanesljiva, nepristranska in zelo priporočljiva zavarovalnica. Zavarujte sebe in svoje otroke pri Ameriški Bratski Zvezi, ki vam nudi poljubno zavarovanje proti boleznim, nesrečam in smrti

Ako je društvo A.B.Z. v vaši nase-lbini, vprašajte krajevnega tajnika za pojasnila, če ne, pišite na glavni urad, Ely, Minnesota.

ZNIZANA CENA za koračnico

SOLDIERS ON PARADE

Ker žel, da se him bolj razširi za

PIANO HARMONIKO

priloge

koračnica

"MLADI VOJAKI"

Je Mr. Jerry W. Koprivšek uvelil

z zaloginoma, da rojaki lahko dobe

skladno po milici cen, to je

Sedaj 35c

Dva komada za 70 centov.

Naročite lahko tudi pri:

Slovenic Publishing Co.

216 W. 13th Street

New York 11, N. Y.

Rojake — prosimo, ko pošljejo za naročnino, da se poslužujejo —

UNITED STATES

osiroma

CANADIAN

POSTAL MONEY

ORDER,

ako je vam le priročno

Visoška kronika

ROMAN — Spisal Dr. IVAN TAVČAR.

20

„Pa se je le oglašil. Poslati mi je dal pismo, v katerem je bilo zapisano, da so cesarski pri Nordlingenu dosegli veliko zmago, da so na kosce razsekali prav mnogo protestantov in da so tudi ujeti precejšnje število švedskih generalov — upam da so jih obesili po smrekah — ter uplenili veliko bagaže in drugega blaga. S pismom mi je mož poslal denarja, da nisem bila več v breme svojim sosedom. Tudi pozneje mi je še pošiljal, da sem lahko izhajala. Po zanesljivih ljudeh mi je sporočil, da iz vojne toliko prinesel, da bom sezidali in pokrili novo hišo, da nam ne bo treba živeti, kakor živi zverina po sumah.“

Pretakala je solze. Ko se je oddahnila, je nadaljevala: „Ali vojni ni hotelo biti klanca! Divjala je še deset ali štirinajst let, dokler se nista cesar in kraljica toliko sprijaznila, da sta se začela razgovarjati o miru. Res se je sklenil mir in vojska je hitela v svoje vasi. Marsikdo se ni povrnil, ker so njegove kosti obtičale ali na Saksonskem ali hogve kje. Mojega smo pričakovali, pa ga ni bilo od nikoder. Obupala sem že, da ga nikdar več ne bo. Kar so nekega dne prinesli pastirji v vas nevedo, da leži na samotnem kraju v gozdovih truplo ubitega Šveda. Ne morem vam povedati, kako me je pri ti novici pretreslo, vedela nisem zakaj. Dospelji tja kjer je ležal mrlič, smo vsi spoznali mojega moža! Ko so ga prevrnili in obrnili, je ime na hrbtu grdo rano, pri kateri je bilo odteklo njegovo življenje!“

Plašno je gledal moj oče izpod čela, in neprehajajo je premikal prste na rokah, ki jih je bil položil čez nizo.

„Tako so splavali,“ je govorila Pasaverica, „naši upi po vodi! Ostali smo berači in drugega upanja nisem imela, kakor upanje na svojega sina. Ko je dorastel, se je oženil z deklico poštenega imena. Pa Bog me je še vedno tepel! Prišla je bolezen in oglasila se je skoraj v vsaki hiši; v eni in drugi je pograbila vse, kar je bilo živega. Tudi sin in žena njegova sta morala umreti. Vse, kar sta mi zapustila, je bil otrok, ki je komaj migal z rokami in nogami. Ta otrok je bil krščen na ime svete Agate. In ta otrok se je zakopal tako globoko v moje dušo, da sem ga rajši imela kot svoje lastno življenje. Ali mala Agata je hotela jesti in le jesti. Svojo staro mater je poglajala po svetu, da je zbirala vinar za vinarjem, da je stradala, samo da nedolžni otrok ni stradal. Nikar ne vprašaj, Polikarp, čemu me vrag goni po svetu, da se peham med vami! Pri vašem platnu se da še nekaj zaslužiti, in če bi bil ti na mojem mestu, bi ne delal drugače. Tudi ti bi brodil po svetu, da bi pristradali nos kruha otroku, če bi ti za sinom ne bilo ostalo drugega nego revno otroče!“

Pograbila jo je jeza in pričela je preklinjati morilca svojega moža.

„Stokrat bodi prokleta roka, ki mi je usmrtila moža! Če še živi, naj se mu suše udje in črvi naj ga žro pri živem telesu! Če je pa mrtev, naj tiči v tistem kotu pekla, ki je najbolj razbeljen, in hudičevi hlapci naj noč in dan vlečejo kožo iz njega! Kako drugače bi bili živeli, da bi bila božja roka poprej zadavila tega morilca! Tako pa mora deklica služiti pri tujih, četudi poštenih ljudeh! In jaz umiram v tujini in Agate ni pri meni. Želela bi, da bi me prokleti ta človek videl v tem trenutku, ko toliko trpim in ko tako težko umiram! Vse je pokončal: moža, Agato in mene. Proklet bodi na vse večne čase! Proklet bo, ker ga preklinja vdova, ki umira!“

Pri teh nekrščanskih besedah so se mi skoraj ježili na glavi lasje! Ko je nehala preklinjati, je vprašal oče — verjeme mi, da je bil bled ko sneg v zim — nekako trepetaje:

„Kje si prav za prav doma, Pasaverica?“

„Tista vas,“ je zaječala, „se imenuje Eyrishouen.“

Kakor bi ga zadela strela, se je vzdignil Visočan in izza table na steni je izvel kup starih listin, katere je ondi spravljaj, dobro vedo, da takih reči nihče ne ukrade. Te listine je premetaval po mizi in iskal in iskal je, dokler mu ni obtičel med prsti star, umazan listič. S tega lističa je moral nekaj prav pazljivo brati, ker sta mu buljiti pri tem očesi ko dve jabolki izpod čela.

S svojim preklinjanjem si je bila Pasaverica olajšala dušo. Mirno in brez jeze je še govedala:

„Včeraj, ko sem hodila čez Gabrsko goro tu sem na Visoko, me je prehitela noč, da nisem več prišla do človeškega selišča. Prenočila sem pod božjimi zvezdami in prav hitro sem zasopala. In glej, v sanjah se mi je prikazal moj mož. Bil je bel ko vosek in vsa obleka na njem se je svetila. Šel je brez greha iz življenja, ker dobro vemo, da prevzame morilec vse grehe tistega, katerega je umoril. Torej brez greha se mi je prikazal moj mož in svetil se je, kakor se sveti solnce na nebu. Takrat mi je govoril: „Marija, po te sem prišel!“ In še enkrat je ponovila: „Marija, po te sem prišel!“

Tedaj je oče zahropele:

„Pasaverica, ali je to pravo tvoje ime?“

Odgovorila je:

„Tako mi pravijo v tej deželi. V resnici pa se pišem za Schwarzenkoberico, ker je bil Jošt Schwarzenkober moj mož.“

Oče ni ničesar odgovoril. Ko posekana smreka je telebnil po klopi, s klopi pa na tla. Obležal je in kri mu je zalila črni obraz, in hropel in hropel je, prav kakor da ga je zadel in zdrobil težak udarec.

Na lističu, ki je bil star in zamazan, je bila okorna roka zapisala: „Jobst Schwarzenkober aus Eyrishouen.“ Komaj se razločevala črka od črke, pa menda je bil danes sam gospod Bog prenovil črko za črko, da se je vsaka Polikarpu Khallanu lesketala nasproti, kakor se nam lesketa zvezda z jasnega neba.

Tisti večer pa vendaj še nisem vedel nič gotovega in ne vsega.

(Nadaljevanje prihodnj.)

Newyorški slovenski fantje v armadi

Majhna je sicer slovenska enoselbina Greater New Yorka, toda v armadi Strica Sama služi 145 naših fantov in dve dekleti.

V Slovenskem domu v Brooklynu visi tabla z imeni teh fantov in deklet; izdelal jo je Mr. Charles Majdič in je v renki napravil krasno in umetniško delo. Na to tablo bodo vnešeni — ne moremo reči „napisani“ — kajti na posebne deščice so vložene črke z imeni — vsi oni naši antje, ki bodo še mogoče poklicani v armado. In to tablo je Mr. Majdič namenil v dar fantom in dekletom, kadar se bodo vrnili in bodo mogoče ustanovili svoje veteransko društvo.

Na tej tabli so dosedaj naslednja imena:

J. Adamic, T. Arsen, Louis Bizjak, A. Butina, A. Cadiz, A. Cadiz, J. Cadiz, H. Cotar, A. Ornkovic, M. Corel A. Cvetkovic, A. Cvetkovic, T. Cvetkovic, E. Domini, S. Dergar, C. Dergane, E. Dergane, F. Perk, J. Fon, A. Gasperin, H. Giovaneli, W. Golmajer, H. Gosar, G. Guardia, H. Guardia, J. Heratin, R. Holesek, E. Jakovac, F. Jeselnik, J. Jeselnik, A. Kavcic, C. Kavcic, A. Kavcic, A. Kerc, A. Kerc, J. Klun, W. Klun, F. Knez, M. Kober, Max Kober, Al Kober, John Kober, W. Kobelie, V. Kobičica, F. Konecan, F. Konecan, V. Konecan, A. Koprivnik, M. Koprivsek, F. Kosak, F. Kosik, F. Koshier, F. Kovacic, J. Kozar, A. Kralj, S. Kralj, F. Krasevec, S. Krasevic, A. Krizel, M. Kump, C. Lajcan, I. Larie, A. Licovic, F. Maciek, L. Majetic, M. Majetic, E. Mauc Henry Maurin, C. Mayer, O. Medved, M. Medved, P. Mihele, W. Miheve, C. Moren, C. Murn, J. Murn, M. Murn, J. Murnik, F. Osolin, F. Orehek, J. Orehek, F. Osolin, R. Osterman, V. Ovca, P. Panian, L. Pelic, P. Peshel, E. Pire, F. Pire, F. Pirnat, W. Polger, J. Pogacnik, A. Poje, A. Posavec, J. Potisek, F. Puc, E. Rode, F. Rode, M. Rode, J. Ručigaj, S. Rupnik, F. Sakser, G. Schutte, R. Sersen, A. Shubelj, H. Shubelj, E. Skrajner, R. Skrajner, C. Skrinar, W. Skvareh, C. Skabich, P. Smale, F. Sme, M. Stare, J. Starih, V. Stefanie, S. Stefanie, V. Stempel, J. Sternad, F. Struckelj, J. Supancic, J. Struckelj, D. Turk, E. Turk, F. Umek, J. Umek, N. Vavpotie, V. Vavpotie, A. Vesel, C. Verchank, P. Vidmar, F. Visocovich, F. Voje, S. Voje, F. Vojska, J. Zagar, J. Zagar, A. Zajc, E. Zajc, T. Zajc, A. Zalefel, W. Zelene, F. Zupanc, F. Zupancich.

Dekleta: — P. Shubelj, T. Gregore.

Zelo primerno pa bi bilo, da bi o teh naših fantih vedeli kaj več. Radi bi namreč vedeli, kdaj in kje so bili rojeni, kje so bili rojeni njihovi stariši, kje se sedaj nahajajo itd. Zato prosimo stariše, da sporočijo te podatke na naše uredništvo, ali pa na naslednja dva naslova: Leo Zakrajssek, 302 East 72nd St., New York, N. Y. ali pa na Charles Majdič, 655 Onderdonk Ave., Brooklyn, N. Y.

Nekateri fantje-vojaki pa nimajo več starišev, zato naj bi o njih na gorenje naslove poslali njihove podatke drugi sodniki ali prijatelji in znanci. Tako bo mogoče imeti popoln pregled in rodovnik naših fantov in bomo tudi po vojni postavili o tem spominsko knjigo.

Domača fronta

Kupci so vprašali za dovoljenje da se poslužijo javnih sredstev v času, ko ni navala.

Urad za obrambni prevoz priporoča, naj kupci, ki morajo sedaj nositi s seboj male pakete radi pomanjkanja bencina v severovzhodnih pokrajinah, začnajo rabiti javna prevozna sredstva samo v urah ko ni navala.

Nove omejitve, ki so stopile v veljavo z 18. junijem, prepuščajajo v krajih, kjer je pomanjkanje bencina, dostavitev paketov na dom ki imajo manj kot 60 inčev v dolžini in širini skupaj, ali pa ki vagajo manj kot 5 funtov.

Uradne osebe iz OMT pravijo, da javna prevozna sredstva ne nosijo polno število delavcev v urah navala, in da je popolnoma nemogoče da se o bremenitvi s kupci ki nosijo polno paketov; zato apelirajo na sodelovanje kupcev v tem pogledu.

OMT povdarja da bodo imeli kupci, ako potujejo v avtobusih in tramvajih med 10 uro pred poldne in po 2 popoldne več prostora in da bodo hitreje potovali.

Prebivalci v vojnih središčih so naprošeni da odprejo svoje domove delavcem ki se selijo.

Uradne vladne osebe so naprosile prebivalce v glavnih industrijskih središčih, da odprejo svoje domove več kot 600,000 vojnim delavcem, ki se selijo, da bi lahko vojna produkcija mogla priti do viška.

Vladni vojni stanovalski program, ki bo vporabljal sredstva iz privatnih podjetij in javnih fondov, se bo izvedel do one meje, katero dovolijo delavna moč in potrebni materiali. Toda tega problema ni mogoče rešiti brez sodelovanja hišnih lastnikov domačega prebivalstva.

THE NEW ENCYCLOPEDIA of MACHINE SHOP PRACTICE

Spisal znani profesor na Stevens Institute of Technology v Angliji
George W. Barnwell

Podlaga za mehanično znanje si morete dobiti s to knjigo. Ta velika knjiga popljuje in v slikah pokaže temeljna dela mehanika. Razloži vse natanko, kar mora smati najboljši mehanik. Poljsanje vporabo vsakega stroja, orodja in meril, načrte (blue prints) 1000 slik in risb. 576 str.

Cena \$1.98

Ne gleda na to, ali ste šele početnik, Vam bo ta knjiga zelo koristna in mnogo vredna. **NAROČITE JO DANES!**

KNJIGA ZA STROKOVNO IZOBRAZBO

ISPISANA V ANGLEŠKEM JEZIKU

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 WEST 18th STREET NEW YORK 11, N. Y.

DRŽAVLJANSKI PRIROČNIK

Izšla je nova knjižica ki daje poljudna navodila, kako postati ameriški državljan.

Poleg vprašanj, ki jih navadno sodniki stavijo pri izpitu za državljanstvo, vsebuje knjižica še v II. delu nekaj važnih letnic in zgodovine Zedinjenih držav, v III. delu pod naslovom Razno, pa Proglas neodvisnosti, Ustava Zedinjenih držav, Lincolnov govor v Gettysburgu, Predsedniški Zedinjenih držav in Poedine države.

Cena knjižice je samo 50 centov.

In se dobi pri:
SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th St., NEW YORK 11

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations

RECEPTI VSEH NARODOV

Stane samo \$2.00

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izveščati in izpopolniti.

Naročite pri:
KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street New York 11, N. Y.

Večina od 1,100,000 delavcev ki se pričakuje da se bodo selili v središča vojne industrije od julija 1943 do julija 1944, mora biti spravljena pod streho hiš, ki že obstojajo. Računati moramo da najmanj 200,000 delavskih družin in 400,000 delavcev samov na ta način bodo preskrbljeni.

Civilisti se zopet opominjajo, naj ne potujejo brez potrebe.

Urad za vojne informacije povdarja, da je radi povečanja premikanja čet in drugega vojnega prometa, neobhodno potrebno, da se zmanjša število sezonskih potovanj civilistov.

Kot navodilo, da-li je potovanje potrebno, je Urad za vojne informacije navedel šest potovanj kot nepotrebne:

1. Potovanje v druga mesta na obisk prijateljev;
2. Potovanje domov za weekend;
3. Potovanje za ogledanje krajev;
4. Potovanje v gledališča, na dirke, in druga mesta za zabavo;
5. Vsako društveno potovanje za zabavo;
6. Potovanje samo zato, da se nekam gre.

MALO VESTI IN MNOGO UGIBANJA

Enkrat prej sem že rekel, da bodo momenti v teh časih vojne — daljši in krajši — ko bo izgledalo kakor da se nič ne dogaja, čeprav bodo ravno tisti krat priprave v polnem teku. Da bo časov kadar bo malo vesti, toda mnogo ugibanja. Sedaj se nahajamo v eni od takih period.

Izgleda, kot da se nemški vojskovodje ne upajo začeti z resnimi borbami na ruski fronti, dokler ne vidijo, kje v zapadni Evropi bodo Angleži in Amerikanci udarili, kje, kako in kako močno. Hitler nima več takih moči, kot jih je imel lansk leto da bi mogel udariti na Rusijo, še dosti manj ka pot pred dvema letoma, in obakrat ni mogel premagati Ruse. Ampak če letos ne udari močno po Rusiji, bo s tem priznal svoje-mu narodu da ne more več imeti upanja, da bi mogli premagati katerekoli od svojih sovražnikov; da je njihovo edino upanje v tem, da zdržijo v dolgi in izčrpljevalni vojni in da poskusijo nas utruditi. Toda zelo malo je verjetno, da bi se nacistični vodje upali to povedati svojemu narodu.

Hitlerju bi seveda bilo dosti pomagano, če bi znal kje in kdaj bomo mi in Angleži udarili v zapadni Evropi. Izgleda, da so neki ljudje mislili, da bomo takoj po paden Pantallerie napadli drugo točko, kjerkoli. Ampak vojne operacije velikega obsega ni tako lahko organizirati. Ne bodite nestrpni, ako se v invazijo ne začne danes zvečer ali pa jutri zjutraj. Ampak invazija bo prišla. V nekih svojih emisijah so

Nemci trdili, da se bo z invazijo začelo 22. junija. Namen je bil seveda, da če se tega dne ne bi začelo, bi oni mogli reči, da so zavezniki bili primorani odložiti napad. Ampak, to je kar osiše pravi in ne mi. Ne vzemite ngibanja preveč resno; ko se bo res začelo z napadom, bo ameriški narod o tem obveščen. — OWL.

Kongresnik Celler zahteva, da vlada zaseže klavno živino

Washington, 29. jun. — Vladna zasega klavne živine in klavnic bi bila po mnenju kongresnika Cellerja (dem. N. Y.) najpametnejša rešitev zadeve pomanjkanja mesa.

V pismu, katerega je kongresnik naslovil na živilsko administracijo, je med drugim dejal, „Smešno je, da trpimo pomanjkanje mesa medtem, ko je klavne živine na pretek. Prišel je čas, ko bo potrebna drastična akcija, ker drugače bo zavladala prava anarhija.“

Kongresnik je dejal, da če je bilo prav, da se je pretekli teden zaseglo po odredbi FDA (Food Distribution Administration) korožu v čičkih skladiščih, da se je moglo isto dostaviti vojni industriji, tedaj je prav tako potrebno zaseči odvisno živino na rančah, ter jo poklati, da bo dovolj mesa na razpolago za civilno prebivalstvo in za vojaštvo.

Braziljski častnik kaznovan, ker je vohunil

Rio de Janeiro, 29. junija. — Tukaj je bil obsojen na trideset let zapora neki braziljski častnik, ki je bil zaeno z dvema drugima obtožencema spoznan krivim špijonaže v prid Nemčije.

Nepotrebno trošenje denarja v vojnem času je podzvestna sabotaža. Vojna produkcija potrebuje vaše dolarje, zato kupujte vojne bonde, namesto, da trošite denar po nepotrebnem.

ČITATELJI NAJ IZBEREJO FILME IN ZVEZDE

Foreign Language Critics' Circle Vas naprosi da izberite najboljši film in pglavitne zvezde za leto 1943.

Čitatelji našega lista in vseh tujezčnih listov v Združenih državah so naprošeni, da izberejo najboljšo filmsko sliko v prvih 6 mesecih 1943, kakor tudi najboljšo igralko in igralce za isti čas. To izbranje vodi Foreign Language Film Critics' Circle v sodelovanju s filmsko industrio.

Ker so obiskovalci gledališč sodniki, ki doženejo uspeh in neuspeh, zato je izbira vsakega obiskovalca gledališča potrebna. Zato zapišite v glasovnico, kar ste izbrali in nam pošljite še DANCES. Vaše mnenje in izbira bo pomagala določiti filme in zvezde, ki jih hočete v bodoče videti.

V naslednjem je seznam vodilnih filmov, igralcev in igralk, ki so nastopali prvo polovico leta. V dolenjem seznamu izberite v vsaki skupini troje, kar vam je najbolj všeč: to je tri slike, tri igralce, tri igralke.

SLIKE:

1. Palm Beach Story
2. They Got Me Covered
3. Random Harvest
4. In Which We Serve
5. Commandos Strike at Dawn
6. Air Force
7. Ox-Bow Incident

IGRALCI:

1. Gary Cooper
2. Bob Hope
3. Monty Woolley
4. Ray Milland
5. Paul Henreid
6. Walter Brennan
7. Mickey Rooney

IGRALKE:

1. Ida Lupino
2. Ingrid Bergman
3. Alice Faye
4. Jean Arthur
5. Anne Shirley
6. Teresa Wright
7. Joan Leslie

GLASOVNICA:

	Slike	Igralec	Igralka
Prva izbira št.	St.	St.	St.
Druga izbira št.	St.	St.	St.
Tretja izbira št.	St.	St.	St.
IME			
NASLOV			

To glasovanje bo končano 15. julija. Kakorhitro mogoče bo satep objavljen izid glasovanja. O izidu tega glasovanja bodo prinesle radio postaje in ameriški listi. Pazite na izid glasovanja in zapomnite si: pošljite svojo glasovnico še danes.